

Jiří Maršálek
Lenost

HOST

Jiří Maršálek

Lenost

HOST

© Jiří Maršálek, 2022

Cover art © Igor Grimmich, 2022

© Host — vydavatelství, s. r. o., 2022
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-1339-0 (PDF)

ISBN 978-80-275-1340-6 (ePUB)

ISBN 978-80-275-1341-3 (MobiPocket)

I

Na cestu jsem vyrazil uprostřed noci. Ve tři ráno mi odjížděl vlak do Vídně, který jsem málem zmeškal. Vstávání mi odjakživa dělalo problémy a už je to řada let, co jsem naposledy musel přerušit spánek v takto násilnou hodinu jako dnes. Vlak jsem doběhl na poslední chvíli a raději jsem se výpravčímu při nástupu omluvil za zpoždění, ale viděl jsem, že ho to nijak zvlášť netíží. Zdál se mi tou časnou hodinou a veškerou melancholií, kterou tichá a vlhká prázdnota nočního města přinášela, podobně nahlodaný jako já.

Během jízdy se mi brzy podařilo opět usnout a navázat na neuspořádanou směsici snových výjevů, ze kterých mě o hodinu dříve vytrhl protivný zvuk budíku. Nejsem si jistý, co přesně se mi tehdy zdálo, ale pro člověka, který je už roky zvyklý nepřinášet si ze spánku žádné vzpomínky, může být dozvuk jakéhokoli snění dráždivý. Spánek na nepohodlném sedadle jsem proto neměl hluboký, cesta mi ubíhala tak nějak podivně a po zbytek dne jsem se cítil výrazně otupělejší než obvykle.

Z vlaku jsem vystoupil za svítání na stanici nedaleko letiště, odkud jsem pokračoval pěšky. Město už tou dobou pozvolna ožívalo. Nasnídal jsem se v jednom stánku hned u parkoviště před příletovou halou, který zrovna otevíral. Můj let měl mít třicet minut zpoždění, proto jsem s odbavením nespěchal a ještě se nějaký čas procházel venku před areálem. Ozvěny končícího léta byly sice i tady pořád znatelné, přesto jsem se ze studeného ranního vzduchu chvílemi otřásal.

Před časem jsem na tohle letiště vezl otce jednoho ze svých kamarádů. Byl těžce nemocný a veškeré své naděje upínal k experimentální léčbě, za kterou mířil kamsi do Běloruska. Za jízdy jsme spolu téměř nepřetržitě mluvili a já pochopil, v jak zoufalém odboji se nachází. Jeho mysl byla pohlcena odhodláním nemoc za každou cenu porazit, přestože naděje s každým dnem ubývalo a čas se krátil. V jeho očích byla už nějakou dobu usazena všudypřítomná panika. Není se zřejmě čemu divit, byl stále mladý, silný a zpráva o chorobě ho zastihla nepřípraveného. Pak začal ten divoký závod, který trval řadu měsíců, během nichž nezažil chvilku klidu, a nakonec stejně svůj boj prohrál.

Nevěděl jsem, jak se k jeho situaci přesně stavět, přestože jsem se snažil mít s ním soucit. Chtít prodlužovat život mi už nějaký čas přišlo zbytečné. Přinejmenším v úvahách jsem to tak cítil. Dříve nebo později, tak jako tak nás rozpad pokaždé dožene a pokoušet se před ním za každou cenu schovat je bláhová snaha. Délka nehraje roli. Smrt stejně přijde a člověk má celý život na to, aby se do ní zavčasu zamiloval. Naposledy jsem prošel okruh kolem parkoviště a zamířil do budovy.

Během letu jsem opět pospával, až dokud jsme chvíli před polednem nepřistáli. Letiště bylo poloprázdné

a špinavé, zřejmě k nerozeznání od toho, jak vypadalo, když jsem tu byl naposledy. Ale nemůžu to říct jistě, téměř si na ten odlet nevzpomínám. Bylo to tehdy brzy ráno a spěchali jsme, takže jsme budovou jen proběhli.

Malý ostrov, malé, špinavé letiště jen se dvěma odletovými terminály. Při vstupu do haly mě nikdo nekontroloval ani jinak nezdržoval. U výdeje zavazadel se sice kupili lidé před jezdícím pásem s kufry, to se mě ale netýkalo, cestoval jsem jen nalahko s batohem na zádech.

Záblesky vzpomínek se mi začaly vracet při pohledu na znučený personál u východu. Několik opálených mužů se zarostlým předloktím, pár obtloustlých holek a jeden starší člověk se šedivou kůží. Zvuk klimatizace, která víří zatuchlý, prachem prosycený vzduch. Takový vzduch, jaký Míša nesnášela. A hned před budovou spalující horko. To jí u moře nikdy nevadilo, hraniční teploty jsem daleko hůř snášel já. Zatímco ona se několik hodin opalovala a pak ještě bez obtíží zvládla i výšlap nebo náročný výlet, mně na prudkém slunci nebylo nikdy příjemně. Býval jsem pak dlouho zesláblý a malátný. Dnes asi taky budu, protože obloha byla jasná a teploměr u východu ukazoval třicet pět stupňů ve stínu. Zastavil jsem se před letištní budovou u stánku a koupil si láhev vody, zatímco jsem čekal na autobus. Přijel brzy a já se svezl do největšího města na ostrově, kde jsem měl sjednané ubytování. Jízda nebyla dlouhá, jen asi třicet minut, během kterých jsem příliš nepřemýšlel, pouze seděl a sledoval míhající se olivovníky za oknem.

Mou odměnou mi budiž vykrvácet.

Jak to bylo, ta báseň?

Kdo budeš, bud'... Kdo byl jsi, život bere.

Je tu víc Angličanů, než si pamatuji. Jsou hluční, autobus je jich plný, přitom je obsazeno jen pár sedadel.

Kdo jsi, že o nás rozhoduješ, Pane?

Tak to bylo.

A kdo jsem já, že beztrestně smím ptát se?

Mou odměnou mi budiž vykrvácet.

Vzpomněl jsem si a to mi udělalo radost. Ale tady moc není s kým se o ni podělit. I kdybych těch pár veršů snad nějak dokázal přeložit a našel někoho, kdo by se se mnou třeba i opil, nechápali bychom se. Sem melancholie nepatří. Místní jsou zpomalení, ale spokojení. Zvířecky spokojení, a to i ti moudřejší z nich — všichni berou život a nediskutují o něm. Vezmou ho, využijí, pak ho vrátí bez křiku a bez kopání. Je to svým způsobem oduševnělé. Za každých okolností silné.

Napadlo mě, že ale síla dost možná závisí jen na hmotnosti předmětu, který má rozpohybovat, a když je myšlenek málo, je snazší je držet pohromadě a chovat je stažené ve světě časů a tvarů, kam patří. Od určité kritické masy se ale úvahy propletou způsobem, kdy se navzájem živí a nekontrolovaně množí jedna z druhé, až jich je najednou víc, než kolik se dá jen tak utáhnout silou jednoho vědomí.

Po ubytování jsem zůstal několik hodin na pokoji a pak se večer prošel přístavní ulicí. Tady už jsem se i orientoval a pamatoval si daleko víc, i když s Míšou jsme tehdy bydleli ještě na jiném místě, až pár kilometrů za městem. I tam se podívám. Zítra, možná pozítří. Necítím potřebu spěchat. Je těžké si uvědomit, co vlastně chci stihnout, čeho tu chci dosáhnout. Nepřemýšlel jsem, když jsem sem vyrážel, bylo to tak nějak jasné, že dřív nebo později pojedu. Nakonec to bylo později a vlastně na tom moc nesejde, takže teď už vůbec nedává smysl s čímkoli spěchat. Navíc se tu cítím lépe než doma, kde by mě změna ročního období zasáhla svou úmornou paletou šedých odstínů a opět ztížila váhu mých myšlenek.

Příchod podzimu se tu pozná jen podle tmavnoucího moře, jelikož dny jsou i koncem září stále dlouhé a horké. Nažloutlé, vyschlé traviny si drží své zbarvení bez znatelné změny a křivě rostlé olivovníky si ponechávají listy po celý rok. Večer tu sice bývá stále vedro, ale už není dusno a od moře vane dost silný vítr. A ten slaný vzduch — všechno mě to dohromady jistým způsobem uklidňuje a konejší.

Když jsem dopoledne přijel, hned z hotelové recepcie mě poslali do bankomatu, že prý potřebují zálohu v hotovosti. Vybral jsem si najednou raději větší obnos, budu se chtít totiž i někde najíst a vím, že s platební kartou tady na mnoha místech nepořídím.

Není mi jasné, proč jsem si už doma před odletem vybral právě tento hotel, Hotel Tourist. Dřív nám ten název s Míšou připadal z nějakého důvodu směšný, už si ani nevzpomínám kvůli čemu, ale možná právě z toho důvodu jsem si ten hotel hned vybavil a volal do něj jako do prvního. Měli volno, samozřejmě. Je konec sezony, turisté mizí i z Hotelu Tourist.

Když jsem se vrátil s penězi, sama majitelka mě zavedla nahoru do pokoje. Jinak tady kromě mě už skoro nikoho neměla. V prvním patře prý byl jen nějaký Polák a pak už snad jen jeden nebo dva obsazené pokoje.

Majitelka byla okolo padesátky, silná, malá. Hned se mě ptala, jestli jsem z Prahy, protože tam několikrát byla. Odpověděl jsem, že ne a že to město moc rád nemám, ale naštěstí mi asi nerozuměla.

Bylo to tu celé zařízené jako v nějakém pavlačovém domě. Malé pokoje se zamřížovaným balkónkem do ulice nebo do dvora, na chodbách zažloutlé kachličky, v rozích zažraná oranžová, až tmavě hnědá špína. Světla svítala jen v některých částech chodby, a i ta často několik

vteřin po rozsvícení jen poblikávala, než osvětlila špinavé koberce svou studeně žlutou září. Zvenku ta budova působila vyloženě úděsně, zároveň byla dost velká. Ve městě byla i řada obytných domů, které vypadaly stejně. Jejich nájemci vysedávali na balkonech a nezúčastněně kouřili. I děti v těchto oblastech se zdály letargické.

Vybavoval jsem si, že už při první návštěvě na ostrově nám mnoho míst splývalo a těžko jsme se zde orientovali. Byli jsme tu tehdy čtrnáct dní, což dle mého názoru bylo na svatební cestu úmorně dlouho. Ubytování bylo pravděpodobně levné (neplatili jsme ho my), ale netradičně pojaté. Bydleli jsme pod kopcem nedaleko od moře ve velkém domě s místní rodinou, která vždy pronajímala jen jeden pokoj, a po celý pobyt s námi společně žili a starali se o nás. Tuto dovolenou jsme dostali jako svatební dar od Míšina bratra, který u stejné rodiny strávil několik týdnů o rok dříve. Když nám pak o pobytu vyprávěl, říkali jsme mu, že nám to připadá jako zajímavý koncept dovolené, který by se nám asi také líbil. Možná jsme při chválení zašli příliš daleko, protože bratr zřejmě nabyl dojmu, že bychom stejný zážitek také rádi vyzkoušeli, a zájezd nám věnoval.

Svatba byla v půli června, ale na cestu jsme vyrazili až v polovině srpna, jinak to nešlo. Jednak z toho důvodu, že cesta byla naplánovaná na poslední chvíli, především však proto, že jsme se hned několik dní po svatbě stěhovali a prostor k odjezdu na dovolenou se uvolnil až později.

Zpočátku jsem byl mírně otrávený a představa dvou týdnů na jednom místě mi nedělala dobře, ale postupem času mi to všechno přirostlo k srdci, a to včetně rodiny domácích. Nakonec se ani nedalo říct, že bychom celých čtrnáct dní strávili na jednom místě, protože jsme

po ostrově dost cestovali, jednou se i lodí na celý den přesunuli na sousední ostrov. I v domě jsme pak měli soukromí, nebylo to tak, že by nás domácí neustále pronásledovali a my neměli chvíli klidu pro sebe. Ale každé ráno nám nosili snídani, přes den ovoce, několikrát jsme společně obědvali u jednoho stolu a večer často posedávali před domem na terase. Nakonec jsem jim i jedno celé odpoledne pomáhal sklízet zavlažovací techniku z rajčatových záhonů a zazimovávat nádoby na dešťovou vodu.

Bydlel zde Mihális, tehdy bezmála sedmdesátiletý muž, se svojí ovdovělou sestrou zhruba stejného věku i s jejich starou matkou, kterou jsme ale během pobytu příliš nevidali. Mihális měl tři dcery a jakousi vzdálenou neteř, která už řadu let žila kdesi v zahraničí. Dvě z dcer — Agata a Persefoni — byly o několik let starší než já s Míšou, a přestože už bydlely ve vlastních bytech ve městě, často jezdily k otci a tetě na návštěvu a my jsme se s nimi také znali. Nejmladší Sofia v té době stále žila u Miháliste, a pokud si pamatuji správně, tak byla bez zaměstnání, místo toho pomáhala s chodem domácnosti i s ubytováním, a proto jsme se s ní znali nejlépe.

Pokoj pro hosty, který nám přidělili, byl velký a nacházel se ve druhém patře, odkud bylo přes stromy krásně vidět až na moře. Od dětství jsem do přímořských oblastí jezdíval s rodiči, a tak to pro mě nebylo nic nevšedního. Zato Míša se k moři podívala teprve podruhé. Pamatuji si, že počítala dny a mě tehdy její dětské nadšení silně dojívalo.

Tentokrát jsem tu však byl sám. První dny po příletu na ostrov mi bylo dobře. Počasí bylo opět horké, ale to už k tomu jednoduše patří. Jedl jsem v restauraci s modro-bílými ubrusy, kterou jsem dobře znal

z dřívějška. K mému překvapení jsem i po takové době stále poznával tváře některých zaměstnanců. Jedl jsem i v jiných restauracích. Nikdy mnoho, ani velké porce, ale často. Vlastně jsem si neustále objednával jen předkrmy a saláty, velké jídlo snad jen jednou nebo dvakrát. Vždycky jsem se tak hodinku procházel podél pobřeží, nebo i ve vnitrozemí, a když jsem narazil na hezkou hospůdku, posadil jsem se a něco si objednal.

Místní bývají ke konci sezony štědrí a rádi podstrojují těm zbytkům turistů, kteří se zde ještě v malých skupinkách nebo jednotlivě vyskytují. Všude jsem po jídle dostával ještě nějakou tu pozornost — ovoce nebo dezert a pak malou sklenici ouza nebo slabého domácího vína. Nakonec jsem takto strávil tři dny a do Mihálisova domu jsem se rozhodl jít až v pondělí.

Vyjel jsem na místo autobusem. Víška, ve které bydleli, nebyla od města daleko, ale linka odtud tím směrem pravidelně jednou za hodinu jezdila a já jsem náhodou procházel kolem zastávky, když spoj zrovna stavěl. Řidiči jsem vyplatil několik drobných a ten se na mě ani nepodíval. Posadil jsem se v přední části vozu, abych viděl z okna směrem na moře, a autobus se s hlasitým trháním rozjel kupředu.

Napřed jsme projížděli kolem přístaviště, kde se zrovna v tu chvíli naložovalo několik osobních aut na trajekt, který jezdil na sousední ostrov a zase zpátky. Viděl jsem, že nějaký děda předtím se svým starým oprýskaným autem najel kousek od naložovací plošiny, kde vůz částečně zavazet proudy příjezdících aut, zatímco jeho majitel už stál u mola a vybavoval se s jedním stánkařem.

Přistavní zaměstnanec, opálený a vysoký muž, k němu vykročil a s hněvivým gestem mu ukazoval, aby vůz ihned přeparkoval. Děda na něj cosi zakřičel a z jeho reakce

bylo patrné, jak málo pro něj ten člověk znamená. Mladý muž pak pokračoval blíže k němu a oba na sebe křičeli. Dokonce to začínalo vypadat i trochu nebezpečně. Pak autobus projel kolem vysoké přístavní budovy a výjev se mi ztratil z očí. V tu chvíli mi problesklo hlavou, jestli jsem vůbec někdy na ostrově zahlédl policejní hlídku nebo jinou pořádkovou službu, a nemohl jsem se na žádný takový případ rozpomenout.

Vystoupil jsem na druhé zastávce. Vůz pokračoval po prašné cestě vzhůru do vnitrozemí a v oblaku mi zmizel za zatáčkou. Zde jsem se na chvíli zarazil a trvalo mi, než jsem si vzpomněl, kterou cestou se k domu dostanu. Po krátkém výstupu na kopec se mi po pravé ruce naskytl výhled na moře, který doteď zakrývaly stromy. Pevnina se v těchto místech stáčela a tvořila kolem vody měsícovitý tvar. Takový menší záliv, ve kterém byla voda vždy klidná a vlny téměř nebylo slyšet.

Uvědomil jsem si, že čím víc se k domu blížím, tím pomaleji se šourám. Chvíli jsem poseděl u výhledu na lavičce a pozoroval v dálce pod sebou postavy, patrně Angličany, jak se v bezvětří pokoušejí surfovat na klidné hladině.

Ve stínu pod zídkou kousek ode mě ležela natažená bílo-rezavá kočka s nepěkným trojúhelníkovým obličejem. Přiblížil jsem se k ní, abych ji pohladil, ale ona na mě zasyčela a odtáhla se.

Pak jsem upozoroval, že se ke mně od cesty blíží nějaký starší muž. Pohyboval se krátkými rychlými krůčky, a jakmile byl na doslech, hlasitě se na mě rozmluvil. Snažil jsem se mu vysvětlit, že rozumím pouze anglicky, ale on pokračoval dál a stále opakoval tatáž slova, kterým jsem nerozuměl, jen mluvil pomaleji a čím dál zřetelněji artikuloval. Nakonec jsem pochopil, že se mi snaží říct,

abych tu kočku nekrmil. Pokýval jsem hlavou a naznačil mu, že už mě ta kočka nezajímá, ale on zřejmě pojal podezření, že už jsem jí předtím něco dal, a mluvil čím dál hlasitěji. Celé jeho jednání mi začínalo být protivné. Byl rozklepaný, měl propadlé tváře a bláznovsky vyvalené šedé oči, navíc mezi slovy převaloval v ústech jakési sousto, které doteď držel v ústech.

Když jsem odcházel, rozhazoval na mě stále pažemi a pak, když mi přestal konečně věnovat pozornost, jsem koutkem oka zahlédl, jak se blíží ke kočce a pokouší se ji plašit holí.

Pokračoval jsem vzhůru.

Nebyl jsem si vůbec jistý, jestli jsem na správném místě, dokud jsem nezahlédl světle oranžovou zídku podél jedné z odbočujících cest, kterou jsem okamžitě poznal. Zpoza branky jsem slyšel štěkot. Nezdálo se mi pravděpodobné, že by to byl pes, kterého tu měli tenkrát, protože už tehdy se mi zdál nemocný. Bylo to v té době ještě štěně, jakýsi křivonohý míšenec s dobráckým obličejem a srstí připomínající ovčí vlnu. Měli jsme toho psa rádi, měl dobrou povahu, ale bylo na něm cosi nezdravého, kvůli čemu jsem očekával, že moc dlouho nevydrží. Pak jsem zvíře zahlédl přes vchodovou branku na pozemek a viděl jsem, že to je skutečně on. Vzal jsem za kliku a vešel.

II

Od té doby, co Míša umřela, jsem už moc nepracoval. Jsou to téměř dva roky, které utekly, aniž bych si z nich příliš pamatoval. Nejdřív po pohřbu jsem si vzal delší dovolenou, což bylo pro všechny pochopitelné. Pak jsem začal chodit, ale nepravdělně, přesto mi to šéf i vedení trpěli, protože si vzhledem k mojí situaci nedovolili nic namítat. Možná by byli rádi nějak zasáhli, ale zřejmě je děsila představa dotknout se tohohle čpavého, smrtí mladého člověka prosyceného tématu. Připadalo jim zřejmě, že jsem se ani po několika měsících z truchlení zdaleka nezotavil a že se na mně ten zážitek podepsal jakýmsi duševním rozkladem, tak pro ně bylo mnohem snazší a přijatelnější se mnou ve firmě už příliš nepočítat, přesto mi stále posílali plat. Pravdou je, že ani dřív jsme si s kolegy nerozuměli a mně připadalo, že vlivem událostí jen zapomněli, jak jsem se vlastně choval dřív, a přisuzovali teď mou apatii nějakému novému stavu, ačkoli sám jsem si z větší části připadal pořád stejný.

Nakonec jsem do práce přestal chodit úplně. Po několika měsících mi pak přišlo jakési vyrozumění a já podepsal pár papírů o propuštění, aniž bych se s kým-koli z firmy ještě někdy viděl. A byl jsem za to rád. Dny bez práce sice byly výrazně delší a vyplněné nudou, ale odpadlo mi veškeré to ranní vstávání, se kterým jsem bojoval vlastně už od školního věku. Nikdy jsem tomu nedokázal přivyknout a i po letech v zaměstnání pro mě rána znamenala utrpení. Především ještě za tmy v zimních měsících. Nešlo o žádnou zpohodlnost, ale o něco jiného — ráno jsem se tehdy budil a každý den jsem si připadal, jako bych už byl mrtvý. Něco ze mě v těch časných hodinách vysávalo veškerou vůli žít a nahrazovalo ji pocitem chladné, nezaplnitelné prázdnoty.

Peněz jsem měl zpočátku ještě dost, naštěstí jsme měli našetřeno. Dnes už to tak není. Za ty dva roky bez příjmů se mi podařilo ani nevím jak většinu projíst, prokouřit... Je to zvláštní, jak rychle peníze mizí, když leží na hromadě. Přitom si nepamatuji, že bych v průběhu těch dvou let měl jediný větší výdaj. Jen jídlo a cigarety. Zbytek spolklo bydlení a různé poplatky.

Myšlenky na cestu na ostrov mě napadaly brzo. Sice ne hned po pohřbu, ale pár týdnů po něm. Musím říct, že jsem nic nezvažoval, nepromýšlel ani nevyhodnocoval. Jen jedna letmá vzpomínka a uvědomil jsem si, že sem prostě pojedu. Pak jsem přemítal a stále vysedával doma s vědomím, že už za chvíli se vydám na cestu. Nakonec uběhla dlouhá doba dvou let a já se vypravil až ve chvíli, kdy moje bankovní konto bylo už skoro prožrané.

Nemyslím, že jsem tehdy cítil výčitky nebo stud, že se na to místo chci vrátit. Ve výsledku totiž ani nešlo o to, že bych jakkoli vědomě chtěl na ostrov letět. Jen se

to zdálo být něčím, co je automaticky tak nějak na pořadu. A já se ničemu nevzpouzel. Ve skutečnosti jsem byl otupělý a očekávání neměl žádná.

Moje matka se mě před odjezdem ptala, proč chci jet zrovna sem, a já neměl zatěžko jí odpovědět, že mě to na ostrov jednoduše táhne. Víc ze mě nedostala. Nakonec byla ráda, že se zvedám z místa a nebudu pořád zalezlý doma, i když ji trochu trápila představa, že sem jedu nezdravě oživovat staré vzpomínky a opájet se žalem. Překvapovalo mě, že i ona stále žila v přesvědčení, že jsem se z tragédie nedokázal vzpamatovat. Ve vzduchu také částečně visela otázka potomstva. Víím, že by se matka nikdy nesnížila k tomu, aby mě ponoukala se znova oženit, ale přesto jsem chápal, že v jejím věku ji i tato okolnost trápí. Byl jsem jedináček, náš rodový strom byl holý a matka přirozeně toužila po vnoučatech. Děti jsme s Míšou nikdy otevřeně neplánovali. Přesto před několika lety došlo na těhotenství, které se ale po dvou měsících přirozenou cestou přerušilo. Krátce nato už se objevily zdravotní problémy a průběh nemoci byl celkově velmi rychlý.

Lidé mi poslední dobou často navrhovali, že bych měl znova začít pracovat, ale mně už se do práce nechtělo. Dva roky jsou dlouhá doba a během ní se návyky dokážou přetavit v pevně kované rituály, bez nichž se člověk neobejde. Pro mě to bylo především lenošení a posedávání, ničím konkrétním jsem se vlastně ani nezabýval a bylo mi většinu času dobře. Spal jsem bez obtíží, tvrdě, bezesně. Ačkoli zpočátku po neštěstí pamatuji pár nepříjemných týdnů, kdy se mi zdály zvláštní sny, ve kterých jsem se často potkával s Míšou nebo se svou babičkou, která umřela, už když mi bylo asi patnáct let. V těch snech jsem s nimi zažíval běžné situace, potkával

je na ulici nebo v tramvaji, a pokaždé na nich bylo cosi nepřirozeně křehkého. Něco, co přehnaně poutalo pozornost k jejich tělesné slabosti. Například si pamatuji, že babička v těch snech často měla nohy tenčí než kuchyňské vařečky a jen tak vratce se na nich pohybovala. Ráno mi pak bývalo dost smutno a těžko. Později sny pominuly. Vlastně je možné, že se mi zdály pořád, ale já už jednoduše natolik otupěl, že mi to ani nijak nepřišlo a z paměti se vše vytratilo ještě před probuzením. Ty tři noci po příletu na ostrov jsem ovšem spal vyloženě krásně, bylo to skoro až příjemné — asi proto, že jsem se tolik unavil cestou a horkem. Dokonce se mi po dlouhé době zase zdálo i pár nenápadných a veskrze civilních snů. Jejich obsah mi sice neutkvěl, ale po probuzení zůstala jakási příjemná dochuť.

Dnes ráno, než jsem se vydal k Mihálišovu domu, jsem si výjimečně trošku přivstal a chystal se jít si zaplavat. Voda na mě byla ledová, přesto jsem se alespoň kolem moře chvíli procházel a brouzdal nohama ve vlnách, a když jsem se vracel, zastihlo mě už zase to ubíjející vedro, ze kterého se člověku tmí před očima.

Už jak jsem stál před Mihálišovým pozemkem, udeřila mě do nosu známá vůně pryskyřice a ten náhlý příval nostalgie se mnou doslova otřásl. Na dvorku před domem jsem se nejdříve přivítal se psem, který ke mně hned zamířil houpavým krokem a nechal se hladit. Pak jsem postával na terase ve stínu velkého kaštanu a užíval si chladivý vánek na kůži. Byl jsem unavený a spálený od slunce, které mě cestou sežehlo. V prostředí všech těch omamných pachů pryskyřice, hlíny a solí prosyceného vzduchu se mi vestoje zavíraly oči a vědomí se mi rozpíjelo kamsi do prostoru mezi mojí hlavou a prohřátým vzduchem v okolí.